

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-2009
Naslov projekta	Slovensko prevodoslovje - viri in raziskave
Vodja projekta	20453 Špela Vintar
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	5310
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	05.2009 - 04.2012
Nosilna raziskovalna organizacija	581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	106 Institut "Jožef Stefan"
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.05 Jezikoslovje 6.05.02 Teoretično in uporabno jezikoslovje
Družbeno-ekonomski cilj	13.06 Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	6.02
- Veda	6 Humanistične vede
- Področje	6.02 Jeziki in književnost

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Povzetek raziskovalnega projekta²

SLO

Projekt **Slovensko prevodoslovje - viri in raziskave** je bil prvi obsežnejši raziskovalni projekt s področja prevodoslovja v Sloveniji, ki se je posvetil predvsem ustvarjanju raziskovalne infrastrukture za različne prevodoslovne raziskave, tj. prevodoslovnega korpusa, in izvajanju temeljnih raziskav.

Izhodiščna raziskovalna hipoteza projekta je bila, da se jezik prevodov pomembno razlikuje od

jezika izvirnikov, pri čemer tu ne gre za pojave, povezane s kakovostjo prevoda, ampak za t.i. prevodne univerzalije, se pravi na različnih jezikoslovnih ravneh izkazane lastnosti ali posebnosti.

V okviru projekta je tako nastal Slovenski prevodoslovni korpus (SPOOK), večjezični vzporedno-primerljivi korpus angleško-, nemško-, francosko- in italijansko-slovenskih prevodov z izvirniki ter primerljivimi slovenskimi izvirnimi besedili. V drugi fazi so bile opravljene analize korpusa, rezultati analiz pa so objavljeni v znanstveni monografiji: Vintar, Š. (ur.), 2013: Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo. Ljubljana, Filozofska fakulteta.

Projekt je natančneje predstavljen na spletni strani <http://lojze.lugos.si/spook>, korpus pa je dostopen prek spletnega konkordančnika <http://nl2.ijz.si/noske>. Korpus zaradi svoje narave - vsebuje namreč zelo odmevna in tržno zanimiva literarna dela sodobnih avtorjev - ni javno dostopen, ga pa že zdaj uporablja cela vrsta slovenskih in tujih raziskovalcev.

ANG

The Slovene Translation Studies - Resources and Research project was the first large-scale research project in Slovenia with the aim to provide the multilingual resource infrastructure for various corpus-based translation studies, and to exploit this corpus in order to explore the properties of Slovene translations.

The starting hypothesis of the project was that the language of translations significantly differs from the language of originals, whereby these phenomena are not related to the quality of the translation, but rather to the so-called translation universals, a set of properties or differences typical of translations and appearing at various levels of linguistic analysis.

The main result of the project is thus the SPOOK Slovene Translational Corpus, a multilingual parallel-comparable corpus of English-, German-, French- and Italian-Slovene translations with their aligned originals and comparable Slovene originals. In the second phase of the project analyses of various translational phenomena have been performed using the corpus-based methodology, and the results of these analyses are described in the collected volume Vintar, Š. (ur.), 2013: Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo. Ljubljana, Filozofska fakulteta.

More details about the project are available at <http://lojze.lugos.si/spook>, and the corpus itself is available over the web concordance service <http://nl2.ijz.si/noske>. Since the corpus contains copyrighted materials it is freely available only for research purposes to the project partners, but it is nevertheless already in use by numerous Slovene and foreign researchers.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu³

V projektni prijavi smo kot poglavitna cilja projekta navedli dva:

- Prvi je bil zgraditi prevodoslovni korpus, ki bi zajemal med seboj primerljive vzporedne korpusa prevodov v slovenščino iz štirih tujih jezikov, angleščine, francoščine, italijanščine in nemščine, ter njihove izvirnike, tretji nevzporedni del korpusa pa bi bil zgrajen iz del, izvirno napisanih v slovenščini.
- Drugi je bil uporabiti korpus za temeljne empirične raziskave o značilnostih slovenskih prevodov; tu nas je zanimalo predvsem, ali se prevedena slovenščina pomembno razlikuje od neprevedene in ali se v prevodih kažejo prevodne univerzalije, ki jih opisuje literatura in raziskave drugih jezikovnih parov.

1. Gradnja korpusa

Korpus v sedanji obliki zajema 95 leposlovnih del; od tega je 23 izvirnih slovenskih romanov, ostalo pa so prevodi in njihovi izvirniki. Prvotni načrt za sestavo korpusa je bil še bolj ambiciozen, saj smo želeli zagotoviti reprezentativnost tudi po žanrski sestavi in smo v neleposlovni del nameravali vključiti še uporabniške priročnike, publicistična in strokovna besedila. Kmalu po pričetku zbiranja besedil smo morali prvotni načrt revidirati, saj je postalo jasno, da s človeškimi in finančnimi viri, ki smo jih imeli na voljo, tak ne bo izvedljiv. Tako smo se odločili zbrati le leposlovna dela, natančneje prozna leposlovna dela, prevedena v slovenščino iz izbranih štirih jezikov v zadnjih desetih letih, ob tem pa smo si zastavili še željo po čim večji žanrski raznolikosti, različnih prevajalcih in različnih založbah, prioriteto pa naj bi imela odmevna, brana, priljubljena dela.

Gradnja korpusa je zajemala naslednje faze:

- zbiranje besedil,
- digitalizacijo,
- poravnavo,
- oblikoskladenjsko označevanje,
- opremljanje z metapodatki,

- pretvorbo v enotni format in
- vključitev v spletno platformo noSKE.

Oblikoskladenjsko označevanje za vseh 5 jezikov je opravil projektni partner IJS, pomemben rezultat označevanja pa so tudi oblikoskladenjske specifikacije SPOOK (<http://nl.ijs.si/spook/msd/html-sl/spook-msd.html>), ki predstavljajo most med nabori oblikoskladenjskih oznak za teh 5 jezikov.

2. Prevodoslovne analize korpusa

Že med samo gradnjo korpusa, še bolj intenzivno pa po zaključku gradnje so se sprožile intenzivne raziskave značilnosti prevedenih slovenskih besedil v primerjavi z izvirniki. Rezultati teh raziskav so zbrani v knjižni monografski publikaciji Vintar, Š. (2013) Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo; Ljubljana: Filozofska fakulteta. V knjigi je objavljenih naslednjih devet raziskav:

- Tomaž Erjavec: Vzporedni korpus SPOOK: označevanje, zapis in iskanje
- Nataša Hirci: Pogostost vzročno-pojasnjevalnega *namreč* v izvirniku in prevodu: korpusni pristop
- Neža Pisanski Peterlin: Samostalnik *človek* med generično in specifično rabo v korpusu prevedenih in izvirnih besedil v slovenščini
- Tamara Mikolič Južnič: Neosebne glagolske oblike v prevodni in izvirni slovenščini: primer deležja
- Adriana Mezeg: Privedniški polstavki v francoščini in prevedeni slovenščini
- Mojca Schlamberger Brezar: Primerjava slovenskih prevodnih variant povezovalca »mais« v francosko-slovenskem vzporednem korpusu
- Darja Fišer in Kristina Bizjak: Pogled na pojme med jeziki in jezikovnimi viri
- Špela Vintar: Ptičji pogled na leksikalno ustvarjalnost v slovenskih prevodih
- Mojca Šorli: Pragmatični pomen in semantična prozodija v medjezični perspektivi: primer slovenščine in angleščine

Knjiga je v času pisanja tega poročila še v tisku, rezultati pa so izjemno zanimivi in prinašajo povsem nov pogled na slovenske prevode, zato načrtujemo v mesecu aprilu in maju več promocijskih dogodkov (npr. v knjigarni Konzorcij Mladinske knjige in na Besedni postaji FF), kjer bi se o izsledkih raziskav pogovarjali s širšo zainteresirano javnostjo, predvsem tudi z avtorji, uredniki in prevajalcji.

5.Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

Ocenjujemo, da so cilji projekta, ki smo jih napovedali v prijavi, v celoti doseženi. Čeprav končni korpus ne zajema besedil raznolikih besedilnih vrst, ampak zgolj literarna, je ravno zaradi tega za naše namene bistveno bolj zanimiv. Literarnih besedil namreč v sorodnih korpusnih virih ne najdemo, prevodni pojavi v njih pa so mnogo pestrejši in bolj primerni za preiskovanje prevodnih procesov. Za čim bolj jezikoslovcem prilagojeno preiskovanje korpusa so kolegi na Institutu Jožef Stefan razvili zelo zmogljiv konkordančnik CUWI, vendar ta v času pisanja poročila zaradi resnejšega izpada strežnika ni dostopen.

Rezultati raziskav so doslej - pri čemer so nekatere raziskave še v teku - prinesli več presenečenj in zanimivosti, kot bi sploh lahko pričakovali. Pri prevodih iz angleščine sta dve raziskovalki ugotovili pojavljanje eksplicitacije in normalizacije, kar sta razširjeni prevodni univerzaliji, vodja projekta sem pri raziskavi ustvarjalnosti ugotovila, da prevajalci pri kovanju novih besed in rabi ekspresivnih, pogovornih in dialektalnih izrazov niso nič manj pogumni kot avtorji, pri raziskavi o semantični primerljivosti slovenskih in angleških besedil pa se je prav tako pokazalo, da večjih razlik med pojmovnima sistemoma, v nasprotju s pričakovanji, ni.

V kratkem nameravamo z rezultati projekta tudi v širšo javnost, zato se veselimo diskurza o stanju in lastnostih slovenskega literarnega prevoda in implikacijah za prevajalsko in pedagoško prakso.

6.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁵

Projekt je zaključen, zato sprememb ni bilo.

7.Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

	Znanstveni dosežek		
1.	COBISS ID	47263842	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Samodejno odkrivanje semantičnih premikov v prevodih
		ANG	Automatic discovery of semantic shifts in translation
	Opis	SLO	Prispevek opisuje poskus razvoja metodologije za samodejno odkrivanje semantičnih premikov v prevodih. V vzporednem korpusu označimo izvirnik z identifikatorji pomenov iz Wordneta in preko njih izluščimo cilno pomensko polje, v našem primeru izraze, povezane s hrano in pičajo. Večpomenske izraze samodejno razdvoumimo z orodjem UKB. Z opisano metodo uspešno skrčimo obseg preiskovanega gradiva, primere pa nato vzorčno klasificiramo glede na uporabljeno prevodno strategijo.
		ANG	The paper describes an attempt to develop a methodology for automatic identification of semantic shifts in translation. First the original side of a parallel corpus is annotated with synset IDs from Wordnet, then we can select the target semantic domain using these IDs and the domain tags in Wordnet. In our case we focus on terms pertaining to gastronomy, which we disambiguate using the UKB toolkit. We analyse the extracted sentences and classify them according to the translation strategy employed.
	Objavljeno v		Znanstvena založba Filozofske fakultete; Meddisciplinarnost v slovenistiki; 2011; Str. 525-531; Avtorji / Authors: Vintar Špela
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
	COBISS ID	265692928	Vir: vpis v poročilo
2.	Naslov	SLO	Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo
		ANG	Translations into Slovene from the corpus-based perspective
	Opis	SLO	Monografija predstavlja 9 prispevkov, ki se vsi na tak ali drugačen način ukvarjajo z značilnostmi slovenskih prevedenih besedil in s korpusom SPOOK.
		ANG	The book presents 9 original papers describing the properties of Slovene translations and the SPOOK translational corpus.
	Objavljeno v		Ljubljana: Filozofska fakulteta.
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija
	COBISS ID	41547106	Vir: COBISS.SI
3.	Naslov	SLO	Gradnja in analiza korpusov za prevodoslovne raziskave
		ANG	The construction and analysis of corpora in translation studies.
	Opis	SLO	Članek predstavlja napotke za gradnjo in analizo korpusov v prevodoslovju.
		ANG	This paper presents guidelines for the construction and analysis of corpora in translation studies. The first part introduces some basic concepts in corpus linguistics and discusses the goals and types of corpus-based translation studies, gives theoretical and practical guidelines regarding the representativeness of specialized corpora and outlines the corpus annotation process at several levels and for different languages. The second part presents methods of corpus analysis with an emphasis on the tools that support the Slovene language and are appropriate for analysing both publicly available and custom-built corpora. The most important functions, such as the use of concordancers, frequency lists, collocations and keywords, are described and illustrated with practical examples.
	Objavljeno v		Znanstvena založba Filozofske fakultete; Sodobne metode v prevodoslovju raziskovanju; 2009; Str. 80-109; Avtorji / Authors: Vintar

		Špela, Fišer Darja	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
4.	COBISS ID	50256738	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> SPOOK.Sem: semantično označevanje vzporednega prevodoslovnega korpusa <i>ANG</i> SPOOK.Sem: semantic annotation of a parallel translation corpus	
	Opis	<i>SLO</i> V prispevku predstavljamo prvi poskus rocnega semanticnega oznacevanja vzporednega prevodoslovnega korpusa SPOOK. Pri oznacevanju smo uporabljali pomene iz semanticnega leksikona sloWNet, ki temelji na Princeton WordNetu in je bil izdelan avtomatsko s pomočjo prosto dostopnih korpusnih in leksikalnih virov. Glavni namen raziskave je bil s primerjavo oznak v angleškem in slovenskem delu korpusa ugotoviti, v kolikšni meri se pojmi med jezikoma prekrivajo in ali je na tujem viru temeljec sloWNet primeren za oznacevanje slovenskih besedil. Z raziskavo pa smo želeli tudi zasnovati in preizkusiti oznacevalni sistem, ki bi bil uporaben za oznacevanje obsežnejšega korpusa, ter preuciti možnosti avtomatskega oznacevanja vzporednih korpusov na semanticni ravni. <i>ANG</i> This paper presents the first attempt to semantically annotate the parallel translational corpus SPOOK. The sense inventory used for annotation was the Slovene semantic lexicon sloWNet which is based on the Princeton WordNet and was developed automatically from a number of freely available corpus and lexical resources. The main goal of the study was a comparison of the annotations assigned in both languages in order to determine to what extent the concepts overlap in the two languages and whether the Englishbased sloWNet is suitable for annotating Slovene texts. In addition, we also wanted to develop and test an annotation scheme that would be suitable for the annotation of a larger corpus, and look into the possibilities of automatizing the annotation of parallel corpora at the semantic level.	
	Objavljeno v	Institut Jožef Stefan; Zbornik Osme konference Jezikovne tehnologije, 8. do 12. oktober 2012, [Ljubljana, Slovenia]; 2012; Str. 22-27; Avtorji / Authors: Bizjak Kristina, Fišer Darja	
	Tipologija	1.08 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci	
5.	COBISS ID	47687266	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i> Gramatikalizacija deležij in deležnikov v slovenščini in francoščini <i>ANG</i> Le gérondef et le participe présent et leur évolution vers la grammaticalisation	
	Opis	<i>SLO</i> V tradicionalni morfologiji so deležja in deležniki obravnavani kot glagolske oblike, ki se jih tvori s posebnimi končnicami. V diahroniji to dejstvo drži, vendar nas zanima, ali je ta pojav še produktiven v sinhroniji. Ob analizi funkcij, ki jih deležniki in deležja opravljajo v diskurzu, si lahko zastavimo več vprašanj o njihovem statusu v francoščini in slovenščini. Pridaja do pojava gramatikalizacije, pri katerem bivša deležja in deležniki v slovenščini in francoščini počasi prevzamejo vlogo odvisne slovnične kategorije. Na tej osnovi bomo predstavili kontrastivno študijo o gramatikalizaciji deležij in deležnikov v obeh jezikih, ki bo temeljila na analizi podatkov iz dveh vzporednih francosko-slovenskih korpusov, ki so dostopni prek spleta - FraSloK (http://nl.ijs.si/spook/konkor/) in evrokorpus (http://evrokorpus.gov.si/) - ter enojezičnega slovenskega korpusa Fidaplus (www.fidaplus.net). Raziskava bo poleg oblikoslovnih značilnosti prikazala tudi funkcionalne značilnosti deležnikov in deležij v njihovi sodobni rabi. S primeri bomo nakazali, da so te glagolske oblike sledile različnim procesom gramatikalizacije v vsakem od jezikov. V francoščini deležja in deležniki še ostajajo tvorni predvsem v literarnem jeziku, medtem ko je	

		gramatikalizacija teh oblik v slovenskem jeziku takorekoč splošna - z izjemo besedil administrativnega in tehničnega značaja.
	ANG	The paper is a contrastive study of the grammaticalization of gerunds and present participles in Slovene and French. The study uses three corpus resources: FraSlok, Evrokorpus and Fidaplus.
Objavljeno v		Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani; Linguistica; 2011; Letn. 51; str. 333-348; Avtorji / Authors: Schlamberger Brezar Mojca
Tipologija	1.01	Izvirni znanstveni članek

8.Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁷

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID		Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Priporočila za oblikoskladenjsko označevanje SPOOK.
		ANG	SPOOK morphosyntactic annotation recommendations.
	Opis	SLO	Ta spletni vir predstavlja preslikavo oznak petih jezikov na skupni imenovalec, in sicer znakovni nabor MULTTEXT-East.
		ANG	The recommendations present a mapping of morphosyntactic tagsets of five languages to a common denominator, the MULTTEXT-East tagset.
	Šifra		F.16 Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz
	Objavljeno v		http://nl.ijs.si/spook/msd/html-sl/spook-msd.html
2.	COBISS ID		Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Slovenski prevodoslovni korpus SPOOK
		ANG	The SPOOK Slovene Translational Corpus
	Opis	SLO	Petjezični primerljivo vzporedni prevodoslovni korpus, ki vsebuje 93 izvirnih in pevedenih leposlovnih del sodobnih avtorjev, je oblikoskladenjsko označen v skladu s priporočili TEI in je dostopen prek konkordančnika za raziskovalne namene.
		ANG	A multilingual parallel-comparable translational corpus, which contains 93 original and translated works of contemporary authors and is morphosyntactically annotated in conformity with the TEI recommendations. Available for research purposes only.
	Šifra		F.15 Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz
	Objavljeno v		http://nl.ijs.si/spook/
3.	COBISS ID		Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo
		ANG	Slovene translations from the corpus-based perspective
	Opis	SLO	Monografija predstavlja 9 prispevkov, ki se vsi na tak ali drugačen način ukvarjajo z značilnostmi slovenskih prevedenih besedil in s korpusom SPOOK.
		ANG	The book presents 9 original papers describing the properties of Slovene translations and the SPOOK translational corpus.
	Šifra		C.02 Uredništvo nacionalne monografije
	Objavljeno v		Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Tipologija	2.01	Znanstvena monografija
------------	------	------------------------

9.Druži pomembni rezultati projektno skupine⁸

Čeprav ti rezultati v času pisanja še niso izvedeni, je pomembno omeniti načrtovani predstavitvi znanstvene monografije z rezultati projekta (Vintar, Š. Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo, Ljubljana: Filozofska fakulteta), bosta enkrat na FF UL v okviru Besedne postaje, drugič pa na Mladinski knjigi v knjigarni Konzorcij, kjer bodo na predstavitev in diskusijo povabljeni tudi avtorji in prevajalci del, vključenih v korpus SPOOK. Rezultat bo pomemben predvsem zato, ker se bo s pomočjo empiričnih rezultatov projekta prvič mogoče pogovarjati o lastnostih slovenskih prevodov, prevajalskih strategijah, uredniških politikah in nenapisanih prevodnih normah v slovenskem prostoru.

10.Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

10.1.Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Projekt ima velik pomen za nadaljnji razvoj prevodoslovne in jezikoslovne znanosti v slovenskem prostoru in širše. Slovenski prevodoslovni stroki je ponudil prvi prevodoslovni korpus, ki bo predstavljal dragocen vir za raziskovanje prevodov tudi v prihodnje, saj vključuje besedila, ki niso del drugih zbirk in jih je na spletu težko najti.

Prvi rezultati, ki jih predstavlja monografija Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo, kažejo nekatere presenetljive lastnosti slovenskih prevodov, predvsem pa tudi semantično bogatost in jezikovno ustvarjalnost, ki ni nič manjša od tiste v izvirnih besedilih. Obširnejše raziskave in primerjave bodo v prihodnosti lahko pokazale tudi razlike v prevodnih strategijah med različnimi generacijami, žanri, vpliv založnikov in še marsikaj.

ANG

The project has a significant impact on the future development of translation studies and linguistics in Slovenia and elsewhere. The Slovene translation scholars have gained the first translational corpus, which is an invaluable resource to explore the properties of translations as compared to originals. Our corpus is a particularly interesting resource because of the fact that it contains contemporary literary works not available in other similar collections nor on the web.

The initial research results yielded by the corpus are presented in the collected volume Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo (Slovene translations from the corpus-based perspective). They demonstrate some surprising and novel properties of translations, and especially they show a semantic variety and linguistic creativity that is in no way inferior to that of original texts. Extensive research studies and comparisons will continue in future and may show differences in translation strategies between different author/translator generations, genres and publisher policies.

10.2.Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Rezultati projekta so neposredno relevantni za pedagoško delo z bodočimi prevajalcji, saj lahko doslej nezavedne prevodne strategije s kvantitativnimi dokazi podpremo in dokažemo, po drugi strani pa podatki iz resničnih besedil pogosto razbijejo ustaljena prepričanja o prevodni ekvivalenci. Dosedanje raziskave so denimo pokazale veliko diskrepanco med prevodnimi ustreznicami, ki jih nudijo dvojezični slovarji, in ustreznicami, ki jih v različnih kontekstih najdemo v korpusih. Pri delu z bodočimi prevajalcji nam korpusni vir lahko pomaga razvijati kritičnost pri rabi slovarskih in drugih virov, suvernost in izvirnost pri iskanju prevodnih rešitev in iznajdljivost pri reševanju primerov, za katere neposredne ustreznice na isti jezikovni ravni ni in je treba poseči po kompenzacijskih strategijah.

Razvoj prevodoslovne stroke bo po tem projektu bolj primerljiv z nekaterimi drugimi jeziki, za katere so bile sorodne raziskave že opravljene.

Dolgoročno bodo rezultati projekta, predvsem korpus SPOOK, uporabni tudi za druge sorodne znanosti, denimo za kontrastivno jezikoslovje, literarne študije, kulturološke študije in jezikovne tehnologije.

ANG

The project results are directly relevant for academic institutions involved in training future translators. Translation strategies are often subconscious, and if we explore them with the help of quantitative data derived from representative text collections such subconscious beliefs about translation equivalence often need to be revised. Studies performed so far show a large discrepancy between the translation equivalents listed in bilingual dictionaries and those found in the corpus. In translator training a corpus can help develop selectivity and criticism for using classical reference works, self-reliance and originality in seeking translation solutions for cases where equivalence cannot be ensured on the same linguistic level and calls for compensation strategies.

The development of translation studies in Slovenia will reach a new level and will become more directly comparable with some other languages, for which similar projects and studies have already been performed.

In the long run we expect for the project to have an impact for related disciplines, because the SPOOK corpus presents an interesting resource for contrastive linguistics, literary studies, cultural studies and language technologies.

11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretnе rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>

	<input type="text"/>
	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	<input type="text"/>
Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih

procesov		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.15 Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.16 Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.17 Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.18 Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.19 Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.20 Ustanovitev novega podjetja ("spin off")		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.21 Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.22 Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskev in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskev in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar**12. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!****Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja**

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	

G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☐	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

13. Pomen raziskovanja za sofinancerje¹²

	Sofinancer		
1.	Naziv		
	Naslov		

Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Komentar	
Ocena	

14. Izjemni dosežek v letu 2012¹³

14.1. Izjemni znanstveni dosežek

Znanstvena monografija Vintar, Š. Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo (Ljubljana: Filozofska fakulteta) predstavlja 9 izvirnih znanstvenih člankov, ki orjejo ledino v slovenski prevodoslovni znanosti in predstavljajo prvi poskus analize značilnosti slovenskih prevedenih besedil s pomočjo kvantitativnih dokazov.

14.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Petjezični vzporedni primerljivi prevodoslovni korpus zajema skupno 95 leposlovnih del. Njegov primarni namen je omogočiti primerjavo med izvirno in prevedeno slovenščino, zato je v njem 23 izvirnih sodobnih slovenskih romanov, ostali deli pa so vzporedni in vključujejo tujjezične izvirnike in njihove stavčno poravnane slovenske prevode. Dela so sodobna in so bila ustvarjena in/ali prevedena v zadnjih 20 letih. Gre za literaturo različnih žanrov in slogov, vključene so vse večje slovenske založbe in vidnejši avtorji in prevajalci. Skupna velikost korpusa je 8 milijonov besed.

Korpus je oblikoskladenjsko označen, zapisan v skladu s priporočili TEI in raziskovalni javnosti dostopen prek zmogljivega konkordančnika.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljjam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjam o obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščena oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza v Ljubljani, Filozofska
fakulteta

Špela Vintar

ŽIG

Kraj in datum: Ljubljana | 10.3.2013

Oznaka prijave: ARRS-RPROJ-ZP-2013/91

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani agencije (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>). [Nazaj](#)

² Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustavnovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite / preprišite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisani obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹³ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot príponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavite dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Jezikoslovje

Področje: 6.05.02 Teoretično in uporabno jezikoslovje

Dosežek 1: Vintar, Š. (ur.) Slovenski prevodi skozi korpusno prizmo. Ljubljana: filozofska fakulteta

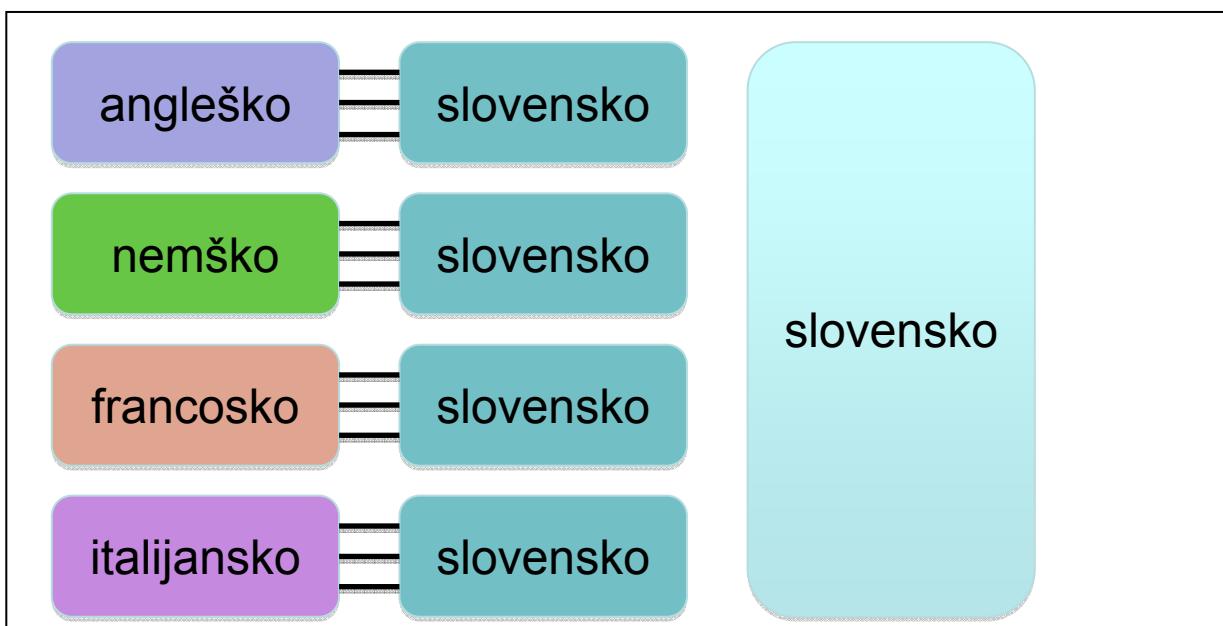

Znanstvena monografija predstavlja 9 izvirnih člankov, ki temeljijo na slovenskem prevodoslovnem korpusu SPOOK. Prispevki orjejo ledino v slovenski prevodoslovni znanosti in predstavljajo prvi poskus analize značilnosti slovenskih prevedenih besedil s pomočjo kvantitativnih dokazov.

Jezikoslovje

Področje: 6.05.02 Teoretično in uporabno jezikoslovje

Dosežek 1: SPOOK – Slovenski prevodoslovni korpus

SPOOK – Slovenski prevodoslovni korpus

<http://nl.ijs.si/spook> (omejen dostop)

Petjezični vzporedni primerljivi prevodoslovni korpus zajema skupno 95 leposlovnih del. Njegov primarni namen je omogočiti primerjavo med izvirno in prevedeno slovenščino, zato je v njem 23 izviri sodobnih slovenskih romanov, ostali deli pa so vzporedni in vključujejo tujejezične izvirnike in njihove stavčno poravnane slovenske prevode. Dela so sodobna in so bila ustvarjena in/ali prevedena v zadnjih 20 letih. Gre za literaturo različnih žanrov in slogov, vključene so vse večje slovenske založbe in vidnejši avtorji in prevajalci. Skupna velikost korpusa je 8 milijonov besed.

Korpus je oblikoskladenjsko označen, zapisan v skladu s priporočili TEI in raziskovalni javnosti dostopen prek zmogljivega konkordančnika.